

# ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja vsakega prvega v mesecu. = Naročnina letno za nečlane Din 18.—. = Posamezna številka stane Din 150. = Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. Ljubljana VII.

## Vabilo

na

### V. redni letni občni zbor

Nabavljalne zadruga uslužbencev državnih  
železnic v Sloveniji,

ki se bo vršil

v nedeljo 10. aprila t. l. ob 8:30 dop. v  
veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani  
na podlagi čl. 38 združnih pravil, po delegatih.

#### DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega odbora.
2. Poročilo nadzornega odbora.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1926.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev upravnega odbora in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

**Opomba:** V slučaju, da občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa ob vsakem številu prisotnih delegatov. — Člani zadrugarji imajo pravico udeležbe in sodelovanja na občnem zboru, toda brez glasovalne pravice. Samostojne predloge se upošteva le, če so pisмено dostavljeni upravnemu odboru do 2. aprila t. l.

Za upravni odbor:

Negro Ivan, l. r.      Čerček Srečko, l. r.  
tajnik.                      predsednik.

#### Letno poročilo

upravnega odbora Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnic r. z. z. o. z. v Ljubljani — Šiška.

Petič stopa upravni odbor Nab. zadruga pred članstvo, da mu polaga račun o svojem poslovanju.

Bilanca izkazuje lep napredek v številkah. Naraščalo je članstvo in temu pri-

merno tudi promet in takozvani čisti dobiček. Leto 1926 je bilo za nas težko. — Začeli smo zidati novo poslopje, podreti smo morali staro skladišče za moko — in poslovati naprej v štirih vagonih. Trpeli so naši uslužbenci, trpeli so naši člani, ki so se tiščali pred blagajno kot med vojno, ko so čakali na sladkor. Hvala vsem, da so imeli toliko potrpljenja.

Stavba je bila v surovem stanju kmalu gotova, decembra smo se vselili v prostore za moko, radi vlažnosti se nismo upali vseliti v ostale prostore, da se ne pokvari živila. Moka gre sproti in ni bilo zanj nevarnosti.

Proračun za stavbo se bo nekoliko prekoračil, toda neznatno. Stavba je za pol metra daljša, kot nameravano. Radi slabega terena se je moralo kopati za temelj bolj globoko, pod streho smo pa uredili preje še nepredvideno stanovanje za hišnika. Primerno je treba izrabiti vsak uporabljiv prostor. Stavba je vredna svojega denarja. Utemeljevali smo, da se nam bo izplačala stavba že samo s tem, da nam bo omogočeno nabavljati večje množine živil. To smo držali v letu 1926, pa tudi letošnja kvota je že plačana. Samo pri enem takem večjem nakupu smo zaslužili 60.000 Din. Stavba je pa že danes plačana in krita z rezervnim kapitalom, ki ga ima Nab. zadruga

V trgovskem poslovanju je imel upravni odbor dosti sreče. Kupili smo pravočasno, izrabili ugodno situacijo pri krompirju, masti, koruzi, pšenici, moki itd., edino slanino smo kupili 14 dni prehitro, — vedno se pač ne more pravo zadeti.

V letu 1926 nam je žel. uprava odvezla osobe, ki so kot žel. uslužbenci delali službo v Nab. zadrugi. (Dovoljeno s pravilnikom M. S. N. 14.824 (20). Že davno je bilo jasno, da bo moralo do tega priti. Pri tej priliki se zahvalimo železniški upravi, da nam je toliko časa pustila te moči, čeravno omenjeni pravilnik še ni ukinjen.

Izdatki za osobe so se tedaj precej povečali. Na drugi strani pa je naš Savez v Beogradu dosegel, da smo od 1. IV. 1926

oproščeni plačevanja davka na poslovni promet. To pomeni za nas 120.000 Din letno, in zato je letošnja bilanca kljub gorenjim novim izdatkom ugodna.

Dobili smo zadnje čase par okrožnic radi odteganja. Po navodilu in sporazumno z direkcijo smo se dogovorili 21. XII. 26. z blagajniki, da bodo oni naši inkasanti. To pogodbo je pa direkcija z okrožnico 50.287 od 14. II. 27 sama enostavno proglasila za neveljavno, s tem nas mislijo spraviti na Prokrustovo posteljo. Temu se bomo skušali izogniti, ter smo že izdali potrebna navodila v zadnji izredni številki »Zadrugarja«.

Bo nekaj pretresljajev, a nismo temu krivi sami!

Dočakali smo nov pravilnik o voznih olajšavah, ki je zelo nejasen, in ureja dovoz samo od liferanta do sedeža zadruga, ter moramo plačati 25% navadne tovarnine.

Obrnili smo se na druge žel. nab. zadruga, ki bodo posredovale za dosego starih pravic žel. organizacije.

V letu 1926 so dali člani naše zadruga inicijativo za ustanovitev železničarske hranilnice. Nab. zadruga ji je dala streho in denarno podporo 10.000 Din. Hranilnica ima dne 28. III. svoj občni zbor, in ste čitali v številki 2. Zadrugarja, da se lepo razvija. Nadejamo se, da bo tudi še ta ustanova kedaj ponos železničarjev, ki polagajo važnost na Samopomoč.

Revija »Zdravje«, ki smo jo plačevali za svoje člane, je bila vredna svojega denarja in bo marsikomu še koristila. Na več delegatskih zborovanjih so se izrekli zato, naj se naroča v naprej.

Ne smemo prezreti moralnega uspeha, ki ga je dosegla zadruga. Danes se zanimajo naši člani, pa tudi žel. strokovne organizacije za čisto gospodarska vprašanja. Po tolikih neuspehih v strokovni borbi zbirajo železničarji svoje moči, ter iščejo pomoči v samemu sebi. Beseda samouprava, samopomoč se čuje danes tudi že od ljudi, ki so iskali včasih zaslombo in kritje samo v Beogradu.

Marca 1925 se je utemeljevalo v Beogradu protizadružno stališče: Ni dobro,

če imajo železničarji svojo gospodarsko ustanovo, postanejo preveč samozavestni... nevarnost komunizma... Mi smo naziranj, da lje zdravo, ako se vzgaja ljudi k samopomoči in k zavednosti.

To je bil glavni motiv, da je ostala naša zadruga — zadruga, da se ne izogiba obračunu in občnim zborom potom kakega komiteja. Izpostavljamo se kritiki, iščemo celo med članstvom kritike in nasvetov. Gotove pomanjkljivosti opazi članstvo s proge bolje kot upravni odbor, in marsikatera stvarna kritika prinese novo idejo in nov napredek.

Upravni odbor je storil v danih razmerah svojo dolžnost, zavedal se je težke odgovornosti, ter upamo, da bodo delegati pri presoji delovanja upravnega odbora upoštevali težke okoliščine, s katerimi se je boril tekom leta.

Prosimo delegate objektivne in stvarne kritike.

Imamo za rešiti mnogo vprašanj, kot na primer vprašanje odtegovanja, posmrtnin, podpor, tiska i. t. d.

Posvetite tem vprašanjem več časa in izločite debato o vprašanih, ki spadajo v pritožno knjigo.

Gradimo naprej, da si postavimo svojo gospodarsko institucijo na oni višek, ki ga zahteva čas in razmere, v katerih živimo.

Občni zbor naj pokaže, da je kos tej svoji nalogi in da je ni sile, ki bi enodušnost organiziranih zadrugarjev razdvojila. S samopomočjo korakajmo k napredku.

## Pred občnim zborom

Ustanovili smo si lastno združno podjetje, ker smo prišli do prepričanja, da golo vpitje proti ljudskim krvosesom ne pomaga ničesar, dokler sami dejansko ne stopimo v akcijo za gospodarsko osamosvojitvev.

Že petič se zbiramo dne 10. aprila na svojem občnem zboru, da slišimo polaganje računov dela upravnega odbora, kojemu smo zaupali vodstvo svojih združnih gospodarskih interesov in da objektivno presodimo, da li smo dali v prave roke skrb za naše gospodarsko blagostanje.

Kot zavedni zadrugarji upoštevamo, da naš gospodarsko osvobojevalen pokret ne gre gladko in na mah k svojemu cilju.

Marsikaka popolnoma nepotrebna ovira je po krivdi in nerazumevanju gotovih činiteljev sicer naš pokret zadrževala, a zaustaviti ga ni mogla, radi vztrajne in jeklene volje velike večine organiziranih zadrugarjev-železničarjev, ker nas vse vodi en sam cilj, ena sama misel: pot k gospodarski svobodi.

Zato pa gremo na občni zbor, da manifestiramo za ta svoj pravec, da z objektivno presojo podanih poročil izrečemo svoje mišljenje in svojo sodbo.

Odpraviti moramo s svojo kritiko vse, kar smatramo, da je v oviro razvoju naše gospodarske ustanove in istočasno dati nove smernice, čijih izvedba nam jamči za odpravo ugotovljenih nedostatkov.

Pri tem nas pa mora voditi stroga objektivnost, da ne bomo s svojo eventuelno neobjektivnostjo kvarili ugleda našega gospodarskega parlamenta.

Čisti in objektivni računi so predpogoj vsakemu nadaljnemu razpravljanju.

Čista vest, čist in plemenit namen, bo gotovo izzval le jasen in pošten odgovor.

Pri vsem tem nas pa mora voditi še en namen, ustvarjati in odstranjevati vse kar ruši. Ne zbiramo se na občnem zboru, da rekrimiramo, ampak zbiramo se, da določimo smernice za bodoče leto.

Petletno naše delo je imelo samo radi tega uspeh, ker smo skrbeli za bodočnost in smo upoštevali zgodovino preteklosti.

Preizkušnje prejšnjih let so nam bile vodnice pri delu za bodočnost.

Kakor vsako leto, tako hočemo tudi letos upoštevati vse hibe in težave v zadnjem letu, da bo šel naš razvoj gladkejše in hitrejše svojo pot.

Iz malega smo zrastli do upoštevanja vredne veličine, delati moramo, da postanemo odločujoči faktor.

To vse odvisi od nas samih.

Zato naj govorita na občnem zboru razum in srce in prepričani smo, da postavimo nov mejnik na pot k procvitu te naše edine gospodarske institucije.

Zato pozdravljeni, neustrašeni bojevniki za združno misel, pozdravljeni vsi, ki prisegate na združno idejo, ker vidimo edino v združni ideji gospodarski spas jugoslovanskega železničarja.

## Obramba

Če se človek oprime orožja, s katerim je bil tolikokrat tepen v svrhu zboljšanja svojih socijalnih in gospodarskih interesov, se temu ne more nihče čuditi.

Če se ga po načelu svobodne konkurence lahko odira, ima ravno po istem načelu pravico, da se brani.

Vsak državljan ima pravico, da se poslužuje pravic, ki mu jih daje zakon.

Vsakdo nosi v sebi željo po zboljšanju v telesnem in duševnem oziru.

Tako tudi mi nismo mirovali toliko časa, da smo posegli po orožju, s katerim se je nas teplo. Ustanovili smo si svojo zadrugo, svoje gospodarsko podjetje, kot edino orožje, s katerim se je mogoče bra-

niti napram vsem gospodarskim izkoriščevalcem.

Dosegli smo svoj namen. Ne samo da smo združili pod svoj krov precejšnje število zavednih železničarjev, postali smo celo važen faktor, s katerim je začel privaten trgovec računati, da, celo bore se med seboj, kedo pride z našo zadrugo v čim tesnejše trgovske stike. S svojo solidnostjo in točnim odplačevanjem svojih obvez smo postali tudi ugledna gospodarska institucija, ki ni niti enkrat prekoračila meja točno določenih trgovsko združnih smernic.

To je naša obramba.

Ob tem dejstvu se sesede v nič vse očitjanje in opravljanje nasprotnikov združne misli, ker je naša združna zvestoba močnejša od natolcevanj.

Ker nimamo nikdar namenja škodovati, marveč samo koristiti, smo prepričani, da bo naše delo v tem pravcu doseglo svoj cilj, ker je s tem načelom zares podan, pošten gospodarsko konkurenčni boj. Tak boj je sicer združen z vsakim gospodarskim podjetjem, vendar ta boj ni vodilno načelo, marveč samo neodstranljiva posledica.

V načelnem združnem boju pa stojimo trdno na strani gospodarsko šibkejšega, ker le tem je namenjen združni pokret, le tem se mora koristiti, le gospodarsko šibkejšega je treba dvigniti.

Vsak drug način obrambe bi bil plusk v vodo.

Zato se združujemo, zato se širimo in le zato napredujemo, ker prisegamo na sveta načela združništva.

Združništvo je naša trdnjava, delo v njej je naša obramba, napredek je naša zmaga.

Vstopite vsi v naš krog, vsi Vi, ki ste potrebni gospodarske obrambe, ker le združništvu je predpisano, da bo nekoč zmagalo.

## Komedija zmešnjav

Zadnja posebna številka »Zadrugarja« je napravila precej zmešnjave. Ljudje sprašujejo, zakaj se daje vedno nova navodila, zakaj se ne bi moglo več odtegovati pri blagajnah, zakaj ne pusti direkcija odtegovati kot dosedaj itd.

Po onem načinu, ki ga je sedaj zahtevala direkcija, odtegovanje potom spiska obustave, bi dobivali odtegnjeni denar šele mesec pozneje, kar pomeni pol odstotka izgube na obrestih.

Zakaj je izšlo zadnje leto toliko navodil radi odtegovanja? Mi nismo krivi. Čl. 104 zakona o drž. Saobračajnem osobju pravi jasno, da je dovoljeno odtegniti za

Nab. zadrugo službeno samo 50% osnovne in položajne plače.

Sedanje odtegotanje smo smatrali za privaten posel blagajnika, ki nima s službenim značajem uradnika in s čl. 104 zakona o drž. saobr. osebju nikake zveze.

To stališče je zagovarjal tudi naš zastopnik pri direkciji na razgovoru radi odtegotanja (začetkom decembra 1926) in predlagal sledeče: Direkcija se ne meša v te posle, direkcija ne brani blagajniku odtegotati za živež in ne odgovarja zanj. Nabavljalna Zadruga in Gospodarska poslovalnica naj se sami sporazumeta z blagajnikom ali poljubnim članom-železničarjem, da bo odtegoval oziroma pobiral denar za aprovizacijo.

V tem zmislu je izšla okrožnica direkcije (štev. 52.400 od ca 18. dec. 1926), kjer se prepove službeno odtegotanje in se v zadnjem odstavku opominja, da si bodeta Gosp. poslovalnica in Nabavljalna zadruga uredili stvar direktno s prizadetimi konzumenti.

Dne 21. dec. 1926 je izdala Nab. zadruga, kot dogovorjeno, okrožnico gospodom blagajnikom, v katerih jih je vprašala, ali bi oni pobirali zneske za zadrugo. Nudila je za to odškodnino dva promille. Večina gospodov je na to pristala in za nas je bila stvar urejena.

Dne 31. dec. 1926 pa je izšla brzojavka direkcije, ki naroča službenim jedincem naj odtegujejo za Gosp. poslovalnico, kot za Nab. zadrugo za dobo dveh mesecev še po starem.

Zakaj je direkcija naenkrat ignorirala gorenji dogovor? Zakaj ni tudi Gospodarska poslovalnica razposlala slične okrožnice, te sklenila z blagajniki ali drugimi osebami sličen dogovor, radi vbiranja dolžnih zneskov? To je bilo nekako naročeno. Ako se je z omenjeno brzojavko uredilo začasno odtegotanje za Gosp. poslovalnico — čemu se je poseglo v dogovore med blagajniki in Nab. zadrugo?

Člani nam morajo oprostiti, da na to ne najdemo več odgovora. Vemo samo to, da je Gospodarska poslovalnica pravzaprav direkcija drž. železnic, ekonomsko odelenje, odsek za ishrano, direkcija IV 3. Sami smo z radovednostjo pričakovali, kako bo direkcija odd. IV 3 izdala slično privatno okrožnico in delala privatne dogovore z gospodi blagajniki, da odtegujejo privatno za direkcijo, ker kot oficijelni uradniki ne bi smeli odtegotati za direkcijo, ker direkcija po čl. 104 zak. o saobr. osebju tega ne pusti.

Ločiti se da, kdaj izvršuje železničar uradne posle in kdaj privatne, kdaj je on uradnik in kdaj privatnik. Kako naj se pa razločuje, kdaj je direkcija odd. IV 3 di-

rekcija in kdaj privatnik, kdaj izvršuje uradne posle in kdaj privatne? Fizično in pravno je mogoče, da se dovoli uradniku, da sme izvrševati v prostem času privatne posle, do gotove meje tudi v službenem času. N. pr. nakladanje sodov na odgovornost stranke, kako je to možno ustanovi, kot je odd. IV 3 direkcije?

Koga naj uboga uradnik na progi, ki je osebno odgovoren, ali direkcijo, ki pravi, da se službeno ne sme odtegotati, ali direkcijo, ki potem sama zase privatnim potom pobira denar?

Tu si nismo na jasnem, in nam je še bolj zmešalo glave, kot pri prodaji premoga.

Direkcija ni mogla dovoliti železničarjem odplačevanje premoga na obroke. Predpisi so točni, tu ni izhoda. Direkcija ne sme prodajati in izdajati na upanje, (čl. 62 Okf). Tudi nima dovolj denarja na razpolago. Zato je odredila direkcija svojemu odd. IV 3 naj direkcija IV 3, kot privatnik in bogataš prevzame prodajo premoga. Sicer se je upirala direkcija odd. IV 3 direkciji, da ne bo kupovala premoga od direkcije in ga brez zaslužka oddajala naprej.

Ni nič pomagalo. Direkcija ne sme dvakrat zaslužiti. Toda na tihem se je izneverila direkcija IV 3 direkciji in kupuje premog tudi direktno od Trboveljske premogokopne družbe.

Vse je šlo dobro. Samo kako pride direkcija do tega, da pride v obveznosti napram odd. IV 3 direkcije pri pobiranju obrokov za premog? Če bi direkcija ne mogla vsega ubrati, kar tirja direkcija IV 3, katera direkcija bo na zgubi? In so se ujedini, da odgovarja postajenačelnik direkciji za točno vplačilo obrokov za premog, dočim direkcija direkciji IV 3 za to ne odgovarja.

To se že prakticira. V Mariboru so dne 28. jan. ugotovili ca 280.000 Din primanjkljaja. Blagajnika so odstavili, prišel je drugi in začel splačevati ter odtegnil od 1. febr. do 3. febr. 1927 denar za par podpornih društev (22.000, 15.000 in 4655 Din) ter za skladišče živil Maribor (direkcija IV 3). —

Ker ni kredita, da bi odpisavali in krili primanjkljaj prejšnega blagajnika oz. državne blagajne, so vzeli denar direkcije IV 3 in podpornih društev, ter s tem zamašili primanjkljaj direkcije. Samo da je direkcija krita, direkcija IV 3 si naj pomaga kakor ve in zna, kdo bo tam revidiral! Pa naj toži direkcija IV 3, — direkcijo!

Na ta način trpe v tej zmešnjavi vsa društva in ustanove. Postavlja se jih v eno vrsto. V prvi vrsti našo zadrugo in Gospo-

darsko poslovalnico in tako misli mnogo članov, ali nismo kočno tudi mi (Nab. zadruga) direkcija.

Sami ne vemo, pri čem da smo, in kako naj pojasnimo železničarjem te čudne okrožnice, ki človeka res samo motijo. Zakon za državno železniško osebje je pa v resnici samo eden, kakor je zadruga prehranjevalna ustanova samo ena.

## Zadružni vestnik

Naša zadruga ima mnogo prikritih in neprikritih nasprotnikov, da ne rečemo celo sovražnikov.

V zadnji posebni izdaji »Zadruharja« smo bili primorani članstvo obvestiti z oklicem o novem načinu uplačevanja za nabavljena živila za one člane, ki ne kupujejo proti gotovini.

Pa so se našli naročeni krivi preroki, ki begajo naše članstvo češ, da smo ustavili kupovanje na kredit, ter jih vabijo tja, kjer se ne plača deleža.

Da ponovno pojasnimo zadnji oklic, sporočamo vsem, da **obstoja kupovanje na kredit še nadalje**, samo, da se ta denar ne bo več odtegoval pri železniških blagajnah ob priliki izplačevanja, marveč bodo člani ta denar zadrugi direktno odpošiljali pottom poštne položnice ali pa osebno.

Torej o kakem ukinjenju kredita ni govora za one, ki bodo svoje obveznosti pravočasno poravnali.

Seveda oni, ki svojih živil za pretekli mesec ne bo plačal, ne bo mogel zahtevati nadaljnjega kredita toliko časa, da svoj dolg poravna, ker nimamo niti najmanjšega namena podpirati nekoga, da bi zabredel v dolgove, ki bi jih potem ne mogel plačati.

Tudi smo dobili poročilo, da nekateri taki morda naročeni agitatorji trdijo, da naša zadruga ne sprejema več novih članov.

Pokažite zavedni železničarji vsem takim, ki oznanjajo neresnico, vrata. To je edini in najboljši odgovor.

Javno polagamo račune o svojem prometu in dobičku, ne poslušajte pa onih, ki se boje javnosti in delajo zahrbtno in pri zaprtih durih.

Končno pa še enkrat pozivamo vse člane, ki kupujejo na kredit, da ne pozabijo pravočasno plačati svojih obvez do zadruge takrat, ko dobijo svojo plačo brez odtegljajev od naše strani.

Imejmo pred očmi, da smo zadrugarji, da smo vsi solastniki milijonskega podjetja in da kot taki ocevamo to podjetje vsake škode.

Dovolj je, da nam delajo škodo drugi, ki niso naši solastniki.

# Bilanca na dan 31. decembra 1926.

Aktiva.

Pasiva.

	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Gotovina . . . . .			26.777	63	Vplačani deleži . . . . .			465.442	25
Vloga v ček. zavodu Ljubljana . . . . .			64.621	36	Dolg dobaviteljem:				
Terjatve pri članih . . . . .			1,217.572	79	a) Savezu Beograd . . . . .	759.968	40		
Terjatve pri dobavi- teljih . . . . .			189.209	50	b) Drugim . . . . .	526.046	91	1,286.015	31
Inventar . . . . .	111.832	16			Odpovedani nedv. deleži . . . . .			512	77
po 10 % odpisu . . . . .	11.183	22	100.648	94	Nedvignjeno povračilo . . . . .			4.025	47
Deleži pri Savezu Beograd . . . . .			8.000	—	Razni upniki . . . . .			267.385	24
Razne udeležbe . . . . .			1.300	—	Fondi:				
Kavcije . . . . .			250	—	a) rezervni . . . . .	503.069	76		
Razni dolžniki . . . . .			2.489	90	b) penzijski . . . . .	19.088	06		
Vloge v denarnih zavodih . . . . .			617.104	04	c) dobrodelni . . . . .	10.593	36		
Zaloga blaga:					d) kreditni . . . . .	10.769	69		
a) v prodajalni . . . . .	710.235	30			e) posmrtninski . . . . .	10.631	99		
b) v del. pekarni Ljubljana . . . . .	1.748	76			f) davčna rezerva . . . . .	50.000	—	604.152	86
c) na transportu . . . . .	20.036	—			Račun zgradbe lastne hiše . . . . .			53.561	80
d) v komisiji od Saveza . . . . .	32.502	90	764.522	96	Čisti prebitok . . . . .			1,048.595	35
Račun zgradbe lastne hiše . . . . .			737.193	93					
			3,729.691	05				3,729.691	05

Kretanje zadrušnikov in deležev:

Pričetkom leta je bilo 1357 zadrušnikov s 1358 deleži  
 Tekom leta je pristopilo 325 " s 325 "  
 " " " izstopilo 34 " s 34 "  
 Stanje dne 31. dec 1926 1648 " s 1649 "

V Ljubljani, dne

S knjigami in prilogami primerjali in našli v redu:

### Nadzorstveni odbor:

Ludovik Fratina, s. r.  
tajnik.Ing. Rudolf Selak, s. r.  
predsednik.Vojteh Ceraj - Cerič, s. r.  
član odbora.Franc Mikec, s. r.  
član odbora.Hinko Feldin, s. r.  
član odbora.

# Račun zgube in dobička na dan 31. decembra 1926.

Zguba.

Dobiček.

	Din	p	Din	p		Din	p	Din	p
Plače . . . . .	387.284	—			Prebitek od prodaje blaga . . . . .	1,626.137	54		
Provizije in pristojbine . . . . .	12.962	62			Prebitek od prodaje kruha . . . . .	10.015	—	1,636.152	54
Potni stroški . . . . .	7.139	—			Obresti iz tekočih računov . . . . .			57,798	08
Tiskovine in pisar. potrebščine . . . . .	25.974	10			Blagajniški škonto . . . . .			48.462	82
Poština, brzojavi in drugo . . . . .	12.583	15			Razvoz živil . . . . .			4.573	99
Bolniško zavarovanje	10.425	10							
Zavarovalnina . . . . .	9.136	—							
Razsvetljava od 1.IV.25.	11.368	90							
Razni drugi stroški . . . . .	43.756	45	520.629	32					
Obresti izplačane . . . . .			22.552	09					
Rezerviranje za davke . . . . .			77.890	—					
Objave, razglasi in drugo . . . . .			2.939	—					
Ustanovni stroški za hranilnico . . . . .			10.000	—					
Glasilno „Zadrugar“ in revije . . . . .			52.785	80					
Odpisi . . . . .			412	65					
10% odpis od inventarja . . . . .			11.183	22					
Čisti prebitek . . . . .			1,048.595	35					
			1,746.987	43				1,746.987	43

Denarni promet je znašal . . . Din 9,901.617·96  
 Blaga se je nakupilo za . . . „ 10,028.244·36  
 Blaga se je prodalo za . . . „ 12,038.861·74  
 Kreditni promet s člani je znašal „ 8,368.137·30  
 Skupni promet vseh računov . „ 75,187,654·02

31. decembra 1926.

## Upravni odbor:

Fran Železnik, s. r.  
knjigovodja.

Josip Kyovsky, s. r.  
blagajnik.

Ivan Negro, s. r.  
tajnik.

Srečko Čerček, s. r.  
predsednik.

Franjo Rupnik, s. r.  
podpredsednik.

Franc Gregorčič, s. r., Božidar Mravlje, s. r., Karol Zupanič, s. r., Franjo Žemlja, s. r., člani odbora

## Bilanca podpornega društva želez. uslužbencev v Ljubljani

Navidezno zgleda ugodno. Plačuje se Din 5.— mesečno, t. j. letno Din 60.—, v 10 letih Din 600.—, v 40 letih še le 2400 Din, dobi se pa za slučaj smrti Din 4000.

Preje so vplačevali po 1 K ali 25 para mesečno. Šele pred tremi leti po Din 42.— letno, lani Din 60.— Dobi se pa po Din 4000.— Vsak profitira v društvu, na izgubi ni nihče. In vkljub temu se množi premoženje društva. To je zelo čudno, ko je vsem jasno, da kjer štirje kvartajo, ne morejo vsi dobiti.

Ogledati si moremo stanje društva natančneje, da dobimo pravo sliko:

Društvo ima svoje dohodke in izdatke, ima dalje svoja aktiva in pasiva.

Dohodki društva so članski prispevki, Din 60.— od člana, izdatki so izplačane posmrtnine. Kar dobi društvo za obresti od vložnega kapitala, ne zadošča za režijske stroške.

Razlika teh postavk tvori letni čisti dobiček ali izgubo.

To pa ni še prava bilanca. Vsak bo vedel, da je razlika, če ima društvo večinoma mlade člane, ali ima večji del stare člane. Kjer so po večini mladi člani, tam se ni treba bati kmalu večjih izdatkov. Za starejše člane pa je že treba začeti pripravljati posmrtnino. Ali bodo umrli v letu 1927, ali 1932 ali 1937, to vemo, da povprečno ne živi človek preko 65. leta, in na take slučaje se mora misliti.

Moramo računati za eno leto, za pet, za 10 let naprej, kolike izdatke bomo imeli takrat. Sedanja slika ni pravilna, ako ne mislimo že danes na take izdatke.

Društvo ima res 800.000 Din premoženja, ima pa tudi nad 12.000 članov, katerih vsak je v doglednem času reflektant na posmrtnino Din 4000.— t. j. 48 milijonov obveznosti napram članom v času ca. 25 let, (v kolikor je povprečno železničar član tega društva).

Vzemimo razdobje 25 let. — Izdatkov ima 48 milijonov Din, dohodkov pa 12.000 članov  $\times$  60 Din letno  $\times$  25 let ali 18 milijonov Din. Imeti bi že morali po 25 letih deficit od 29,200.000 Din. To bi bila teoretična kalkulacija. Računsko bi moral povprečno vsak toliko vplačati, kolikor dobi posmrtnine. Praksa pokaže drugače.

Na kalkulacijo in na obstoj društva vplivajo še nekatera dejstva, za katera nimamo tabele, in ki so odvisna od lokalnih in časovnih prilik: pristop novih članov in odstop članstva. Pristopajo mladi železničarji, izstopajo pa člani, ki so ali odpuščeni ali pozabijo plačevati — po treh mesecih prenehajo biti člani.

Pristop v podpornem društvu Ljubljana je bil v zadnjih sedmih letih: 464, 1057, 734, 651, 525, 1005, 735, izstop pa: 485, 202, 137, 137, 899, 98 in 65 članov. Pristopajo mladi člani v večjem številu kod stari umirajo. Toda to bo šlo do gotove meje. Največ, kar bi mogli doseči v naši direkciji bi bilo 20.000 članov. Pristop bo odvisen od agilnosti društva in od solidarnosti podjetja.

Od članov, ki so izstopili, moremo računati, da smo v zadnjih sedmih letih imeli največ 300.000 Din zbrane članarine, ki je ostala v društvu v prid ostalim članom. Ne smemo pa prezreti, da pada zelo število onih, ki izstopajo iz društva.

V par letih bomo morda prišli na konstanto, takrat bo lahko in enostavno izračunati, koliko se mora mesečno vplačevati, da dobi lahko vsak svoj del izplačan.

Kar se je moglo dobiti podatkov o starosti, se je izračunalo, kolikor bi jih po tabelah umrljivosti najbrž umrlo in koliko bi morali letno plačevati. Plačujemo letno 230.000 Din premalo. Radi pristopa novih članov odbijemo 4%, radi odpadanja članov pa še  $\frac{1}{2}$ % potrebnega vplačila (Din 800.000) t. j. 40.000 Din. Morali bi letno plačevati še 190.000 Din, mesečno vsak 7.—, če bi bila umrljivost taka kot leta 1903, ko so delali one tabele v Nemčiji. Radi moderne higijene, športa itd. žive danes ljudje dalje kod preje. Umrljivost se je premaknila na poznejšo dobo, ni pa izginila.

Radi tega izgleda danes naša bilanca navidezno aktivna. Živimo v dobi sedmero rodovitnih let. Ne pozabimo na čas, ko treba doplačati, kar smo danes premalo vplačali.

Odločamo danes o tem: Ali računamo od leta do leta, koliko imamo za plačati, ali računamo vedno za 10 let naprej. To smo si že uredili, da ne računamo vsak mesec posebej, koliko jih je umrlo in koliko je treba plačati na mesec.

Priporočam, da se to računanje raztegne vsaj za 10 let naprej. Kaj bi počeli, če bi postalo društvo pasivno, kar se lahko zgodi v enem letu, če pritisne hujša španska. Če bi morali plačevati letno 200 Din mesto 60 Din, kdo bo potem še pristopil? Kako bodo zmagovali take zneske penzionisti-delavci? Če bi društvo začelo razpadati, kje bodo našli zavetje, podpore oni, ki bodo takrat stari 50 do 60 let, kdo jih sprejme?

Kdo garantira, da se ne osnuje potem novo društvo, ki bo pobralo samo mlade člane. Že danes se licitirajo 3 društva, kdo bo nudil največ ugodnosti, vse na škodo solidnosti lastnega podjetja.

Vsa ta dejstva moramo premisliti in šele potem lahko sodimo ali je bilanca

ugodna ali ne. Danes je društvo še močno, kaže 800.000 Din premoženja, danes se da sanirati in zahtevati prave prispevke — čez 5 let bi bilo pozno loviti denar, kar se je zdaj premalo plačalo.

Aktivno, solidno podjetje ima možnost življenja in razvoja. Falitno društvo ne bo našlo odmeva, ne usmiljenja in ne rešitve.

Delajmo, dokler je čas!

(O p o m b a : Natančnejši elaborat s tabelami in raznimi računi je stavil naš predsednik tov. Čerček na razpolago podpornemu društvu; želimo le, da bi ta elaborat služil kot podlaga za one spremembe, ki so v smislu gorenjih podatkov neobhodno potrebne.)

## Angleški premogovni štrajk

Živo je še vsem v spominu angleški premogovni štrajk, ki je grozil radi svoje obsežnosti zrušiti gospodarske temelje velikega in mogočnega imperija.

Boj za 8 urni delavnik angleških rudarjev je bil mogočen v svojem početku, ki pa je po šestih mesecih začel pojemati tako, da je s sedmim mesecem končal z jako minimalnimi uspehi.

Dva svetova sta se borila, in sicer moč kapitala in moč delavskih rok, ki ustvarjajo kapital.

Podlegli so vzlic vsem naporom slabjši.

Šele sedaj, ko je vse končano, ko so zopet zapele rovnice in krampi v temnih podzemskih rovih, je mogoče presoditi veličino gigantskega boja angleških rudarjev in upliv na narodno gospodarstvo.

Vso škodo, ki jo je posredno in neposredno utrpela Anglija, se cení na 300 do 400 milijonov funtov šterlingov, kar znaša preračunjeno na našo valuto do 110 milijard dinarjev.

Če pomislimo, da znaša celoten naš državni proračun 11 milijard dinarjev letno, potem vidimo, da bi naša država izhajala s tem denarjem celih deset let, seveda ako bi se pošteno gospodarilo.

Ker sta Francija in Nemčija za časa štrajka zalagali Anglijo s premogom, ste zaslužili ogromno denarja; sta pa ti dve državi tudi mnogo pripomogli k zlomitvi štrajka, ki je trajal 7 mesecev.

Kdo bi zmagal, ako se to ne bi zgodilo, ni težko uganiti.

Kdo je bil pa največ merodajen, da so angleški delavci tako dolgo kljubovali?

Njih dobro razvite gospodarske institucije in njih priznana varčnost.

Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbencev državnih železnic v Sloveniji«.

Glavni in odgovorni urednik Fr. Rupnik. Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.

# Cenik živil

## za mesec april 1927

### Mlevski izdelki.

Moka pecivna o gg	kg	5 40
Moka mehka	"	5 20
Moka krušna	"	3 80
Moka ajdova	"	7 80
Moka ržena	"	4 50
Moka koruzna	"	2 60
Moka krmilna	"	1 80
Zdrob pšenični	"	6 —
Zdrob koruzni	"	3 50
Otrobi pšenični	"	1 50
Otrobi koruzni	"	1 —

### Testenine.

Makaroni dolgi jajčni	kg	11 —
Makaroni domači	"	9 40
Polži jajčni	"	11 —
Polži domači	"	9 40
Rezanci domači široki	"	9 40
Špageti domači	"	9 40
Fidelini domači	"	9 40
Šubiotti in bleki	kg	9 40
Zvezdice za juho	"	9 40

### Zrnje.

Riž I. vrste	kg	8 50
Riž II. vrste	"	7 —
Koruza v zrnju	"	2 20
Kaša prosena	"	5 30
Ješprenj domači	"	5 —
Ješprenček za juho	"	8 —
Fižol koks	"	4 —
Fižol nizki	"	— —
Leča	"	5 50
Grah	"	— —

### Sladkor.

Sladkor v kockah	kg	16 —
Sladkor sipa	"	14 30
Sladkorčki (bomboni)	"	25 —
Sladkor v prahu	"	16 50

### Kava

Kava Portorico	kg	64 —
Kava surova I. vrste	"	54 —
Kava surova II. vrste	"	44 —
Kava žgana	"	56 —

### Kavne primesi.

Kava Kneipp	kg	14 50
Kava žitna	"	8 —
Kava vidrova	"	13 —
Kava družinska	"	— —
Kava figova	"	24 —
Kava Enrilo	škatla	16 —
Kava Enrilo	kg	24 —
Cikorija Franck	"	20 —
Cikorija kolinska	"	19 —

### Drugi predmeti.

Mast domača	kg	23 —
Mast v dozah po 5 kg	doza	125 —
Čajno maslo	kg	52 —
Kuhano maslo	"	40 —
Sol morska	kg	3 50
Sol kreška	kg	4 —
Čaj v dozah	doza	12, 24
Čaj v zavitkih	zavit.	3, 6,
Čaj v zavitkih	"	7, 15
Kakao na kg	kg	38 —
Kakao v zavitkih	zavit.	— —
Paradižniki à ½ kg	doza	10, 8
Paradižniki à ¼	"	5, 4
Marmelada	kg	20 —
Čokolada à ¼	tabl.	12, 10
Čokolada à ⅛	"	4 50
Čokolada à 1/16	"	2 50
Čokolada z lešniki	"	3, 7
Čokolada Napolitanke	kom.	— 50
Rožičeva moka	kg	7 —
Dezert šnite	kom.	2 50
Barva za jajca	"	— 60
Ostara papir	"	1 90

### Delikatese.

Slanina prekajena	kg	24 —
Slanina papricirana	"	26 —
Salame ogerske	"	100 —
Salame krakovske	"	38 —
Salame navadne	"	18 —
Kranjske klobase	kom.	4 50
Prekajeno meso I.	kg	28 —
Šunke	"	28, 33
Kračje	"	14 —
Svinjski parklji, glava	"	10 —
Sardine velike	škatle	11 —
Sardine srednje	"	9 50
Sardine male	"	6 —
Med cvetlični I.	kg	28 —
Med cvetlični II.	"	24 —
Sir pol ementalški I.	"	44 —
Sir pol ementalški II.	"	38 —
Sir trapistovski	"	26 —
Maggi velike	stekl.	22 —
Maggi srednje	"	14 —
Maggi male	"	9 —
Maggi na drobno	dkg	1 50
Juhan velike	stekl.	12 —
Juhan srednje	"	— —
Juhan male	"	6 —
Juhan na drobno	dkg	1 10
Gorčica (ženf)	kozarec	9 —
Keksi v zavitkih à 1 kg	zavitek	6, 5,
Reberca z špoh.	kg	26 —
Reberca	"	26 —
Sir Permazan	"	86 —
Pekmes (Povidl)	"	6 —
Polenovka suha	kg	24 —
Slaniki	komad	2 25
Rusi	"	1 25
Chalet sir	"	3 50

### Sadje.

Češplje suhe bosanske	kg	9 —
Češplje suhe domače	"	— —
Hruške suhe domače	"	6 —
Orehi celi	"	10 40
Rožiči	"	6 50
Fige v vencih	"	12 —
Mandelni dalmat.	"	54 —
Rozine fine	"	38 —
Čebula	"	4 50
Grozdiči - Vamperli	"	16 —
Česen	"	12 —
Limone	komad	1, 0 75
Pomaranče	"	1, 1 50

### Tekočine.

Kis dvojno močan	liter	4 —
Olje namizno fino	"	18 50
Olje namizno bučno	liter	18 —
Olje olivno	"	24 —
Konjak à 7/10 l in 0.35 l	stekl.	60, 30
Rum à ½ l	"	36 —
Rum	"	— —
Žganje borovničar à ½ l	"	26 —
Žganje hrušovec à ½ l	"	24 —
Tropinovec à ½ l	"	24 —
Brinjevec à ½ l	"	24 —
Slivovka à ½ l	"	24 —
Malinovec à ½ l	"	18 —
Mineralna voda à 1½ l	"	6 —
Vino dalmat. črno	lit.	9 —
Vino dalmat. črno à 7/10 l	dezert	stekl. 18 —
Vino dalmat. belo	lit.	11 —
Vino dalmat. belo à 7/10 l	dezert	stekl. 20 —

### Dišave.

Poper cel in zmlet, veliki	zavitek	3 —
Poper cel in zmlet, mali	"	1 50
Cimet cel in mlet veliki	"	3 —
Cimet cel in mlet mali	"	1 50
Klinčki (žbice)	"	2 50
Dišave cele in mlete vel.	"	2 50
Dišave cele in mlete mal.	"	1 50
Lavorjevo zrnje (lorber)	"	2 50
Janež	"	2 50
Kumna	"	2 50
Muškatovi orehi	komad	0 70
Vanilija v šibkah	"	2 —
Vaniljni sladkor	zav.	0 60
Žefran	"	0 80
Paprika mleta velik	"	3 —
Paprika mleta, mali	"	1 50
Pecilni prašek	"	1 —
Limonadni prašek	"	0 80

### Potrebščine za perilo.

Milo Schicht	kg	15 60
Milo Zlatorog	"	14 20
Milo terpentinovno	"	16 20
Milo Gazela	"	13 40

Milo železničarsko	„	14.—	<b>Manufaktura.</b>			Srajce možke	kom.	40—45
Milo toaletno »Apolo«	komad	7.—	Pravo domače platno	m	52, 41	Srajce možke Cefir	„	50—70
Milo toaletno »Elida«	„	7.—	Platno domače za rjuhe	„	27, 35.50	Srajce bele	„	48—60
Milo toaletno »Speick«	„	6.—	Platno Wassertuch za rjuhe	„	30, 50	Srajce skaut	„	45.—
Milo toaletno viola	„	4.—	Platno belo gold. Gatte za rjuhe	„	44, 48	Majice možke	„	63, 70
Soda za pranje	kg	1.80	Platno za nahrbtnike	„	28.50, 54	Majice otroške	„	24, 35
Plavilo	zavitek	2.50	Kotonina rjava	„	10, 11, 12, 26.50	Spodnje hlače	„	28—63
Boraks	„	2.50	Madapolan amerikan.	„	12.—	Robci moški	„	6.—
Pralni prašek	„	2.50	Šifon	„	12, 25.50	Robci otroški in ženski	„	4, 9
Belin	„	—	Cefir	„	14, 34.50	Naramnice	„	15, 30
Škrob rižev	„	5.—	Oksford	„	12, 20	Majice sokolske	„	34.—
Škrob rižev v zavitku	„	1.50	Obrisače na meter	„	12, 14, 17	Sukanec (cvirn) beli in črn štev. 10-16	valjček	5.—
»Tri« soda	„	3.50	Obrisače za kuhinje	kom.	8.50, 11, 12	Sukanec (cvirn) št. 20-30	„	3.75
			Batist	m	28.—	Sukanec (cvirn) št. 40-50	„	3.—
<b>Potrebščine za čevlje.</b>			Volnene rjuhe	„	58, 84	Igle varnostne	duc.	1.50
Rujava krema	škatla	4.—	Etamin	„	18, 20	Šivanke	„	1.50
Krema Jadran	„	5.—	Gradl za moško perilo	„	19, 19.50	Traki črni in beli	m	0.50
Krema Lux	„	5.—	Barvani tisk	„	11, 19	Elastika za naramnice	kom.	1, 0.75
Krema Fox	„	6.—	Koton	„	14, 19	Elastika ozka	m	1.25, 1.50
Krema Proja	„	5.—	Platno modro za prepasn.	„	16, 20	Elastika za podveze	„	3.50
Mast vazelina	„	5.50, 4.50	Klot črni	„	36, 42, 52	Ženske Reform hlače črne	kom.	19, 21
Mast Jelka vel.	doza	4.50	Ruš	m	12.—	Prtički barv. <sup>60/60</sup>	„	18.—
Mast Jelka mala	„	—	Flanela dvojna bela	„	19.—			
Borsin za podplate	„	—	Flanelca	„	12.—	<b>Obutev.</b>		
Krtače za blato	komad	4.—	Obrisače Frotir	kom.	25.—	Čevlji možki boks	par	220.—
Krtače za mazati	„	1.50	Platno trdo za krojače			Čevlji možki kovani	„	210.—
Krtače za svetliti	„	12.—	»Elastik«	m	18.—	Čevlji otroški	„	—
Čistilo belo	škatla	2.70	Dežni plašči	kom.	240, 380, 480	Čevlji ženski visoki boks	„	220.—
Vrvice za čevlje dolge	par	2, 1.50	Inlet za perje roza modri šir. 100 cm	m	16—27.50	Čevlji ženski nizki boks	„	190, 170
Vrvice za čevlje kratke	„	1.50, 1.25	Cvirnato za ženske obleke	„	20, 21.50, 28	Sandali veliki	„	100—110
			Rips za ženske obleke	„	18, 18.50	Sandali srednji	„	80—90
<b>Druge potrebščine.</b>			Krepí	„	14.50, 16.50	Sandali mali	„	40—60
Kalodont za zobe	tuba	8.—	Serž črni, rujav voln.	„	56.—	Copate	„	—
Krtače za zobe	kom.	12, 8	Klot barv. roza modri	„	30.—	<b>Kuhinjska posoda.</b>		
Krtače za obleke	„	18.—	Moleskin za žepe	„	22, 28	Lonci emajlirani		
Krtače za ribati	„	4.—	Kanatas	„	12.—	Kastrole emailir.		
Omela za parkete	„	30.—	Platno za zastore 100 cm	„	32.—	Ponve emailir.		
Omela velika	„	14.—	Stenske preproge	kom.	60, 90	Zajemalke emajlirane		
Omela mala	„	—	Posteljne garniture	garn.	520, 560, 850	Pokrivače		
Metle rižove vel.	„	11.—	Molin zelen za srajce	m	14.—	<b>Razno.</b>		
Metle rižove male	„	9.—	Flanela zelena za srajce	„	14.—	Ribe morske sveže, vsak četrtak po dnevni ceni		
Jelka čistilo za parkete	stekl.	24.—	Gradl za žimnice	„	48, 44	Kruh dnevno svež	kg	4.—
Jelka čistilo za parkete	„	13.—	Barhent modri	„	17, 19			
Svital čistilo	tuba	4.80	Barhent beli	„	19.—			
Smirkovo platno	pola	1.20	Barhent za obleke	„	20.—			
Tepači veliki	kom.	18.—	Barhent za perilo	„	19.—			
Tepači srednji	„	13.—	Tiskanine za damske obleke	„	19.—			
Tepači mali	„	8.—	Sukno in štofi za moške obleke	„	105, 255			
Sveče velike	paket	8.50	Podlaga za obleke	„	25, 27.50, 30			
Sveče velike	kom.	1.50	Mizni prti z franžami	kom.	76, 60			
Sveče male	paket	8.50	Mizni prti barvani	m	42, 53			
Sveče male	kom.	1.—	Platno za prte damast	„	60.—			
Vžigalice	paket	10.—	<b>Pletenine in galanterija.</b>					
Vžigalice	škatl.	1.—	Nogavice ženske	par	20—40			
Zobotrepci	zvezek	0.50	Nogavice ženske volnene	„	20—24			
Črnilo	stekl.	2.—	Nogavice možke	„	9, 25			
Svinčniki	kom.	1.20	Nogavice možke volnene	„	17.—			
Svinčniki tintni	„	3.—	Nogavice dolge otroške	„	8, 17			
Peresniki	„	1.50	Nogavice kratke otroške	„	10—20			
Mera metrska	„	7.—						
Slame za predsobe	komad	4, 18						

## Listnica uprave.

Na vse pritožbe, da nekateri člani ne dobivajo našega lista, odgovarjamo, da so tega dotičniki po večini sami krivi, ker nam ne naznanijo takoj spremembo svojega bivališča ali pa nam pošljejo nejasne in nerazložne naslove.

Ako pa vzlic temu lista ne dobivajo, leži pa krivda na pošti oziroma na pošt-nih selih.

Vsako neprijemanje lista reklamirajte v prvi vrsti na svoji pošti, obenem pa takoj javite upravi potom dopisnice nedostatek in ne čakajte par mesecev.

Izvoljene zaupnike prosimo, da tudi v tem oziru skrbе in pouče članstvo.

Pri redu moramo sodelovati prav vsi.

Uprava.